

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 75/20
Luxemburg, den 25 juni 2020

Dom i mål C-36/20 PPU
Ministerio Fiscal

Rättsliga myndigheter som har att avgöra om en tredjelandsmedborgare som uppehåller sig olagligt ska placeras i förvar får ta emot en ansökan om internationellt skydd och ska informera den berörda personen om hur vederbörande konkret ska gå till väga för att lämna in en sådan ansökan

En person som har gett uttryck för sin avsikt att ansöka om internationellt skydd vid en myndighet som är behörig att ta emot denna ansökan får inte placeras i förvar på grund av att det saknas tillräckligt med platser i humanitära mottagningscenter

I domen **Ministerio Fiscal** (Myndighet som kan förväntas få ta emot ansökningar om internationellt skydd) (C-36/20 PPU), som avkunnades den 25 juni 2020 i ett brådsökande mål om förhandsavgörande (PPU), **slog domstolen fast att en undersökningsdomare som ska avgöra om en tredjelandsmedborgare som uppehåller sig olagligt ska placeras i förvar i väntan på avlägsnande omfattas av begreppet "annan myndighet"**, i den mening som avses i artikel 6.1 andra stycket i direktiv 2013/32¹ (nedan kallat förfarandedirektivet). **En sådan myndighet kan förväntas få ta emot ansökningar om internationellt skydd även om den inte är behörig att registrera dem enligt nationell rätt. En dylik undersökningsdomare är härvid skyldig att underrätta den sökande om hur vederbörande konkret ska gå till väga för att lämna in en sådan ansökan. Domstolen slog även fast att en sökande av internationellt skydd inte får placeras i förvar av den anledningen att det saknas plats i humanitära mottagningscenter.**

Den 12 december 2019 stoppades en båt med 45 tredjelandsmedborgare, däribland den maliska medborgaren VL, av den spanska sjöräddningen nära ön Gran Canaria (Spanien) dit de nämnda medborgarna fördes i land. Dagen därpå fattade en administrativ myndighet beslut om att personerna skulle avlägsnas och framställde samtidigt en begäran om att de skulle tas i förvar till Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (undersökningsdomstol nr 3 i San Bartolomé de Tirajana, Spanien). Sedan nämnda undersökningsdomare hade informerat VL om dennes rättigheter gav VL uttryck för sin avsikt att ansöka om internationellt skydd. På grund av platsbrist i humanitära mottagningscenter beslutade samme domare att VL skulle placeras i en förvarsanläggning för utlännningar där hans ansökan om internationellt skydd skulle behandlas. VL överklagade beslutet att placera honom i förvar till nämnde domare och angav som motivering att beslutet stred mot direktiv 2013/33² (nedan kallat mottagningsdirektivet). Inom ramen för detta mål om överklagande begärde undersökningsdomaren att EU-domstolen skulle meddela förhandsavgörande beträffande bland annat frågan huruvida en undersökningsdomare omfattas av begreppet "annan myndighet", i den mening som avses i artikel 6.1 andra stycket i förfarandedirektivet, och huruvida nämnde domare följaktligen kan förväntas få ta emot ansökningar om internationellt skydd. Samme domare bad även EU-domstolen att uttala sig om lagenligheten av beslutet att placera VL i förvar.

Domstolen preciserar för det första att en bokstavstolkning av begreppet "annan myndighet som kan förväntas få ta emot [ansökningar om internationellt skydd]", i den mening som avses i den bestämmelsen – och i synnerhet valet av adjektivet "annan" – vittnar om **unionslagstiftarens vilja**

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (EUT L 180, 2013, s. 60)

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/33/EU av den 26 juni 2013 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (EUT L 180, 2013, s. 96)

att välja en vid definition av den krets av myndigheter som, utan att vara behöriga att registrera ansökningar om internationellt skydd, dock får ta emot dem. Uttrycket kan således omfatta såväl administrativa som rättsliga myndigheter. Ett dylikt konstaterande finner för övrigt stöd i en kontextuell tolkning av bestämmelsen. Ett av syftena med förfarandedirektivet är nämligen att säkerställa en så effektiv, snabb och enkel tillgång som möjligt till förfarandet för att ansöka om internationellt skydd. Att förbjuda en rättslig myndighet att ta emot ansökningar om internationellt skydd – i synnerhet i mycket snabba förfaranden där domstolsförhöret med den sökande kan vara första tillfället för vederbörande att göra sin rätt gällande att framställa en sådan ansökan – skulle försvåra genomförandet av målsättningen att garantera en effektiv tillgång till detta förfarande. Domstolen slog följaktligen fast att en undersökningsdomare som ska avgöra om en tredjelandsmedborgare som uppehåller sig olagligt ska placeras i förvar i väntan på avlägsnande utgör en sådan "annan myndighet" som kan förväntas få ta emot ansökningar om internationellt skydd men som inte är behörig att registrera dem enligt nationell rätt.

Domstolen prövade för det andra vilka skyldigheter som åligger en sådan undersökningsdomare i sin egenskap av "annan myndighet". Domstolen kom härvid fram till att det följer av artikel 6.1 andra och tredje stycket i förfarandedirektivet att **undersökningsdomaren är skyldig att upplysa sökande av internationellt skydd om hur de konkret ska gå till väga för att lämna in en ansökan om internationellt skydd. Den nämnda domaren iakttar således de krav som föreskrivs i direktivet då denne på eget initiativ informerar tredjelandsmedborgaren i fråga om dennes rätt att ansöka om internationellt skydd.** När en tredjelandsmedborgare har gett uttryck för sin avsikt att ge in en sådan ansökan, ska undersökningsdomaren vidarebefordra handlingarna till den myndighet som är behörig att registrera ansökan för att denne ska kunna komma i åtnjutande av de materiella mottagningsvillkor och hälso- och sjukvård som föreskrivs i artikel 17 i mottagningsdirektivet.

Domstolen undersökte för det tredje huruvida beslutet att placera VL i förvar var förenligt med förfarande- respektive mottagningsdirektivet och påpekade till att börja med att det framgår av dessa direktiv att **begreppet "sökande av internationellt skydd" ska ges en vid tolkning. En tredjelandsmedborgare förvärvar således denna ställning så snart han eller hon lämnar in en ansökan om internationellt skydd.** Domstolen betonade för övrigt att **det inte krävs några administrativa formaliteter för att ansöka om internationellt skydd. Det förhållandet att en sådan medborgare ger uttryck för sin avsikt att ansöka om internationellt skydd inför en "annan myndighet", såsom en undersökningsdomare, är tillräckligt för att erhålla ställning som sökande av internationellt skydd.**

Från och med den tidpunkt då VL gjort in sin ansökan om internationellt skydd reglerades villkoren för att hålla honom i förvar av artikel 26.1 i förfarandedirektivet och artikel 8.1 i mottagningsdirektivet. En kombinerad läsning av dessa bestämmelser visar att medlemsstaterna inte får placera en person i förvar enbart av det skälet att han eller hon är en sökande av internationellt skydd. Skälen till och villkoren för förvar, liksom de garantier som ges sökande som hålls i förvar, ska vidare stå i överensstämmelse med mottagningsdirektivet. I artikel 8.3 första stycket i sistnämnda direktiv görs en uttömmande uppräkningslista av de skäl som kan motivera att en person placeras i förvar. Att det är omöjligt att hitta en plats i ett humanitärt mottagningscenter för en sökande av internationellt skydd motsvarar inte något av de sex skäl som nämns i denna bestämmelse. **Beslutet att placera VL i förvar stred därför i förevarande fall mot vad som föreskrivs i mottagningsdirektivet .**

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127